

Minimální preventivní program školy

Minimální preventivní program prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže pro ZŠ Panenský Týnec pro školní rok 2018/2019

(akceptující Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, Čj. : 14 514/2000 – 51)

Cíl a vymezení oblasti prevence

Cílem prevence je zabránit vzniku a šíření sociálně patologických jevů, zvýšit odolnost dětí a mládeže vůči těmto negativním vlivům. Důležitým faktorem je také snížení rizik a vlivů, které narušují zdravý osobnostní a sociální vývoj mládeže.

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství představuje aktivity ve všech oblastech :

- drogových závislostí
- alkoholismu a kouření
- kriminality a delikvence
- závislosti na počítačích a hraní počítačových her, patologického hráčství (gambling)
- záškoláctví a šikanování
- vandalismu a jiných forem násilného a agresivního chování
- xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu.

Činnosti a aktivity:

Systémové zavádění etické a právní výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu aj. oblastí preventivní výchovy do předmětů, kde ji lze uplatnit.

Na naší škole toto bylo zohledněno při tvorbě školního vzdělávacího programu.

Podrobnosti o činnostech a aktivitách naší školy najdete v příloze *Minimální preventivní program ZŠ Panenský Týnec pro školní rok 2018/2019*.

Uplatnění různých forem a metod působení na jednotlivce a skupiny dětí zaměřeného na podporu rozvoje osobnosti a sociálního chování.

Ve škole je to především:

- podnětné sociální klima školy vytvářené za spoluúčasti žáků a pracovníků školy
- pracovní prostředí
- projektové vyučování
- školní výlety
- sportovní soutěže a další mimoškolní akce
- účast na různých soutěžích

Vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času dětí

Žáci školy mají v mnoha případech volný čas vyplněn sportem. Pro děti, které se sportu tolik nevěnují, vytváří škola podmínky pro smysluplné využití volného času nabídkou kroužků a účastí na různých soutěžích.

Ve školním roce 2018 /2019 jsou v nabídce tyto **zájmové kroužky** pro naše žáky:

1. stupeň - Keramika pro nejmenší

- Angličtina pro nejmenší
- Keramika 3. – 5. tř.
- Přírodovědný kroužek 1. – 3. tř.
- Přírodovědný kroužek 4. a 5. tř.
- Turistický kroužek 1. – 5. tř.
- Vaření 1. – 5. tř.
- Výroba šperků 1. – 5. tř.
- Kejklíři – fireshow 1. – 5. tř.

Průběžné sledování konkrétních podmínek na škole z hlediska rizik výskytu SPJ a uplatňování různých metod a forem řešení.

Poskytování poradenských služeb školního metodika prevence a výchovného poradce žákům a rodičům.

Podmínky a situace jsou neustále monitorovány jednotlivými pedagogy za úzké spolupráce se školním metodikem prevence, výchovnou poradkyní, za nezbytné spolupráce v rámci pedagogického sboru. Důležitá je v tomto smyslu otevřená komunikace se žáky, spolupráce s ředitelkou školy **Práce s dětmi**

Učitelé se zaměřují na sledování vývojových a individuálních potřeb žáků, odhalují poruchy vývoje, dále se snaží o včasnou intervenci při výskytu problému a věnují zvýšenou pozornost žákům, kteří patří do tzv. „rizikových“ skupin (žáci s handicapem, problematickým rodinným zázemím, sociální případy, s problémy navazovat kontakt s vrstevníky apod.).

Na škole pracuje výchovná poradkyně Hana Kačerová, která poskytuje konzultační hodiny jak pro děti, tak pro jejich rodiče a spolupracuje s ostatními učiteli a Pedagogicko-psychologickou poradnou.

Na škole pracuje preventista sociálně patologických jevů – Mgr. Taťana Kuhnová.

V letošním školním roce je pro naši školu velkým přínosem působení speciální pedagožky Mgr. A. Širmerové.

Školní řád zajišťuje ochranu zdraví žáků a zároveň ochranu proti zneužívání návykových látek. Všichni žáci jsou na začátku školního roku s pravidly školního řádu seznámeni a také jsou seznámeni s postihy, které při jejich porušení hrozí.

Práce s dospělými

Rodiče

Jednou z nejdůležitějších aktivit školy v souvislosti s prevencí sociálně patologických jevů je spolupráce školy s rodiči.

Je třeba rodiče co nejvíce zapojovat do dění na škole, seznamovat je s prevencí na škole prostřednictvím třídních schůzek (rodiče jsou informováni o dění na škole mimo jiné i prostřednictvím webových stránek školy).

Dodávat jim základní informace týkající se sociálně patologických jevů, informovat je o faktorech a aktivitách školy, které mají příznivý vliv na vývoj žáků. V případě, že se na škole objeví skutečný problém související s problematikou sociálně patologických jevů, pak tento problém ihned řešit mimo jiné i ve spolupráci s rodiči.

Učitelé

Učitelé by měli v oblasti sociálně patologických jevů především vzájemně spolupracovat. Využívat činnosti výchovného poradce, třídních, ale i ostatních učitelů. Důležité je si předávat nejen informace, ale i cenné zkušenosti. Učitelé by se měli dále vzdělávat, a to nejen v oblasti sociálně patologických jevů, ale získávat nové zkušenosti i s novými způsoby práce a netradičními formami výuky.

Třídní učitelé by pak měli v rámci vlastní výuky, ale i v rámci třídnických hodin pracovat se svými žáky, více je poznávat a včas odhalovat případné problémy a řešit je. Všímat si vztahů ve třídě (lze využít sociometrických testů), včas odhalovat případné známky šikany (opět lze využít dotazníku na šikanu, či přímé diskuse, individuálních pohovorů s žáky apod.) či jiných sociálně patologických jevů. Pravidelné třídnické hodiny podporují kontakt žáků s třídním učitelem, řešení aktuálních problémů a prohlubují důvěru mezi žákem a učitelem.

Prevence ve výchovně - vzdělávací činnosti:

Žáci by měli získat základní informace týkající se všech oblastí sociálně patologických jevů. Vedle informací, by měli získat základní dovednosti, jak čelit negativnímu vlivu vrstevníků, měli by mít rozvinutou schopnost vypořádat se s odmítnutím, zklamáním a selháním. Učitelé by měli také posilovat sebevědomí žáků, vést žáky k zdravému sebeprosazování a k efektivnímu využívání volného času jako nejúčinnější metodě prevence soc.pat. jevů (viz dále). Vhodnými metodami jsou např. nácvik komunikačních dovedností a asertivního chování, sociální hra a dramatizace, inscenační hry.

Důležité je, aby si učitelé získali důvěru dětí, aby jim mohli v případě potřeby pomoci. Žáci by také měli vědět, na koho se v případě obtíží mohou na škole obrátit (výchovný poradce, preventista SPJ, třídní či jiný učitel, apod.).

Přednášky pro žáky

Škola bude nadále reagovat na aktuální nabídku nabízených pořadů, seminářů atp. a volit je podle potřeby. Přednášky budou aktualizovány v průběhu školního roku dle aktuální nabídky a výběru školy.

Další podrobnosti naleznete **v příloze Minimálního preventivního programu**, který je aktuální a nedílnou součástí celého MMP ZŠ Panenský Týnec

V Panenském Týnci dne 28. 9. 2018

Zpracovala: Mgr. Taťana Kuhnová, školní metodik prevence

Příloha Minimálního preventivního programu ZŠ Panenský Týnec pro školní rok 2018 / 2019

Cíle a metody prevence sociálně patologických jevů pro školní rok 2018/2019

1. stupeň

Prevence se na prvním zaměřuje na problematiku vytváření příznivého školního prostředí a výchovu ke zdravému životnímu stylu. Tato problematika je rozvíjena v hodinách prvouky, ale lze ji zařadit i do různých projektů mezipředmětového charakteru.

Zaměření se na pomoc zejména žákům z rodin s problematických sociálním zázemím. Od 1. třídy učitelé ve svých třídách vedou veškeré vzdělávání a výchovu tak, aby žáci během docházky na 1. stupeň získali povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě, měli povědomost o tom, že každé jednání, které ohrožuje nebo poškozuje práva druhých je protiprávní, znali základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky nebo staršími školáky.

Prevence SPJ v jednotlivých ročnících – 1. stupeň pro školní rok 2018- 2019

1. třída

– zaměření na řečové vady u některých žáků. Spolupráce s rodiči a logopedy na odstranění výslovnostních vad.), začlenění postiženého žáka do kolektivu

2. a 3. třída

- zaměření na možné výchovné problémy u některých žáků

4. a 5. třída

— práce se žáky ze sociálně slabých rodin. (tyto děti používají často vulgarismy, těžko se zapojují do kolektivu, projevuje se i agresivnější chování.)

2. stupeň

Některá z témat sociálně patologických jevů se objevují v průběhu celého školního roku přímo v osnovách jednotlivých předmětů (Výchova k občanství, Výchova ke zdraví). Výuka a výchova v těchto předmětech je vedena směrem ke zdravému životnímu stylu, k určitému režimu, rozvoji estetického a právního vědomí a občanských postojů. Žáci by se měli naučit chápat význam vlastního zodpovědného chování vůči společnosti. V těchto hodinách je dán

prostor mimo jiné i diskusi, vlastní zkušenosti, předávání informací mezi žáky a vytváření vlastního názoru a postoje. V rámci třídnických hodin třídní učitelé řeší konkrétní problémy s dětmi a ve třídě.

Činnosti a aktivity

Na škole jsou vyučovány **volitelné předměty** ve školním roce 2018/2019:

Přírodovědná praktika, Kolektivní sporty, Mediální výchova a Volba povolání.

Prevence SPJ v jednotlivých ročnících – 2. stupeň pro školní rok 2018- 2019

6. třída

- mapování vztahů v kolektivu
- zaměření se na problémy týkající se kouření, případné konzumace alkoholu.

7. třída

- zaměření se na problémy týkající se kouření, případné konzumace alkoholu a drog.
- vztahy mezi jednotlivými žáky

8. třída

- rizika kouření, konzumace alkoholu a případná konzumace drog.
- prevence záškoláctví
- prevence nepřiměřeného nebo vulgárního chování.

9. třída

- rizika kouření, konzumace alkoholu a případná konzumace drog.
- prevence nepřiměřeného chování.
- prevence záškoláctví
- ve výuce výchovy k občanství - zařadit právní odpovědnost, znalost dokumentů upravujících lidská práva, odmítání brutality, rasismu a násilí
- žáci během roku získávají povědomí nebezpečí o návykových látkách v předmětu Výchova ke zdraví, naučí se, jak je odmítat. Měli by být schopni přijímat odpovědná rozhodnutí, znát životní rizika.

V Panenském Týnci dne 28. 9. 2018

Zpracovala: Mgr. Taťana Kuhnová, školní metodik prevence

Hodnocení výskytu sociálně patologických jevů v naší škole za školní rok 2017/2018

V současné době se na školách obecně vyskytuje mnoho patologických jevů. Ať už se jedná o kouření cigaret, požívání alkoholu nebo užívání lehkých drog, zejména marihuany. Není to však výskyt pouze těchto jevů ze strany školáků, ale i sami školáci jsou ohroženi, pokud je jejich chování rizikové a nezodpovědné. Díky tomuto chování se mohou dostat do nebezpečných situací, které je ohrožují, někdy dokonce i na životě. Problém výskytu patologických jevů mezi dětmi a mládeží je celospolečenský a každá škola čas od času musí

řešit výskyt některého z patologických jevů. Proto je prevence na školách tak důležitá. Žáci by měli být informováni o nebezpečném a nezodpovědném chování, které pak mohou zneužít někteří dospělí ve svůj prospěch.

V minulém školním roce jsme zavedli společné hodnocení a řešení vzniklých situací, které by mohly vést k patologickým jevům. Děti spolu s učiteli se v případě potřeby sešly v komunitním shromáždění, které vedl některý z žáků, prodiskutovaly vzniklou situaci a navrhly řešení a nápravu. Tato aktivita se setkala s pozitivním ohlasem, děti ji vzaly za svou a i díky tomu jsme neřešili žádný závažný problém.

V Panenském Týnci dne 28. 9. 2018

Zpracovala: Mgr. Taťana Kuhnová, školní metodik prevence